

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.10.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Вестник Монитор](#)

✓ Казусът пенсионна реформа

Каква трябва да бъде пенсионната реформа и неизбежна ли е тя? Въпросът отново стана актуален, след като от консултативния съвет по оптимизиране на осигурителната система предложиха жените и мъжете да излизат в пенсия на 65 години. Няколко са вариантите за изравняване на възрастта на двата пола, но най-рано това може да се случи през 2028 г. Експертите са категорични, че от догодина годините и стажът за пенсия трябва да се вдигат. Единият вариант е от 1 януари 2015 г. възрастта да се вдига с по 4 месеца. Така през 2018 г. годините за пенсия за мъжете ще спрат, защото ще достигнат 65 г., а за жените ще продължат да се вдигат до 2028 г. Според социалния министър Йордан Христов един от рисковете при увеличение с 4 месеца от догодина е опасността от високо ниво на безработни в пенсионна възраст. Втората опция е от догодина пенсионната възраст и стаж за жените да се увеличи с по 2 месеца, а за мъжете - с по месец, до 2036 г. Тогава и двата пола ще достигнат 65 г.

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал: Съотношението работещи-възрастни е неблагоприятно

Нашето предложение е възрастта на мъжете и жените да се изравни още през 2021-ва и тогава да достигне 65 години, но това се прие като много стръмно решение. Смята се, че това ще е прекалено бързо и ще се отрази натоварващо на системата. Затова на масата са поставени и други варианти, но при всички положения ние сме за по-бързо достигане на тази възраст. При нас броят на пенсионерите, отнесен към броя на работещите, е в много неблагоприятно съотношение. Освен това имаме удължаване на продължителността на живота след излизането в заслужен отход. Това е най-важният показател за пенсионната система.

Теоретично е възможно да има замразяване на реформата, но е малко вероятно това да се случи на практика. Чисто технически трябва парламентът да гласува отново отлагане на реформата. Тя беше спряна за една година. Но при тази конфигурация в парламента е малко вероятно да се случи. По-скоро, ако не успеят да вземат друго решение, реформата ще продължи във вида, в който беше. Предложението на ГЕРБ не беше лошо и то не биваше да се спира според мен.

Иван Нейков, Балканския институт по труда и социалната политика: Нарастването на възрастта трябва да продължи
Според мен задължителният минимум е достигане на 65 години възраст за пенсиониране и на мъжете, и на жените. Но после трябва да се продължи нагоре. Рано или късно. Преди няколко години си мислех, че 66-67 г. ще са един разумен вариант, днес вече не съм сигурен дали това е достатъчно. За да може обаче обществото да стисне зъби и да издържи, би трябвало да се стигне първо до изравняването на възрастта за двата пола и след това нарастването да продължи. Ако едновременно бъде направено и изравняването, и повишаването, се боя, че управляващите няма да могат да го направят. Всяка година от бюджета излизат по няколко милиарда лева, за да се плащат пенсиите. Ако това ни харесва, можем по същия начин да продължим още много години. Ако искаме обаче тези пари да отидат в образованието, в здравеопазването, трябва да ги спрем към НОИ. А това ще стане, когато той има по-високи приходи от осигурителни вноски. Ще има такива приходи, когато имаме други осигуровки, други доходи и друга възраст за пенсиониране. Въпросът с пенсионната реформа въобще не е проблем само на НОИ или на Министерството на труда. Така забъркахме кашата, че отказът да продължим пенсионната реформа започва да влияе на целия живот на обществото. Затова дискусиата за пенсионната реформа трябва да стартира веднага след сформирането на парламента и на правителството. Ясно е, че има няколко стъпки, които задължително трябва бъдат направени по отношение на размера на осигуровките, възрастта и стажа, затова трябва час по-скоро да се седне на масата на преговорите. Проблемите с пенсионния модел са много сериозни. Важно е да не се допусне т.нар замразяване на пенсионната реформа.

Мика Зайкова, финансов експерт: Да не се пипа вдовишката добавка

В предложението за промени в пенсионната система може да се види и намек, че нещо трябва да се преработи във вдовишките пенсии. Да, наистина трябва да се преработи. Сега хората, които остават сами, получават една малка част – 24%, от пенсията на починалия съпруг или съпруга. Но има едни вдовишки добавки, които за хората с много ниски доходи са много важни. Но те са елемент на социално подпомагане. Трябва да им намерим систематичното място, а не да се махат. Защото в предложението има намеци да се започне да събира едната пенсия с другата пенсия и да се сложи

таван. Не е възможно някой да сложи таван, защото това е неравнопоставеност. Нали приносът на единия и на другия са различни. В този смисъл трябва да се поработи по-добре.

Аз съм противник на изравняването на възрастта на мъже и жени, защото условията, в които живее, работи и ражда деца българската жена, са едни и нямат нищо общо с тези на европейските страни. Жените с не особено висока квалификация във Франция си гледат децата, мъжете ги издържат и получават социални осигуровки, от които може да ви се завие свят. Не така стои въпросът у нас. Грижите за младото поколение са важно нещо. Жената трябва да ги съчетае заедно със своето кариерно развитие. Но сега у нас няма перспектива за кариерно развитие на младите хора. Стоят млади хора с по-три-четири чужди езика, с по две магистратури и нямат работа. Изравняването на възрастта е изискване на Европейската комисия. Но ние трябва да направим възможното да го приложим специфично с нашите условия.

focus-radio.net

✓ Ивелин Желязков, АИКБ: 53% от средствата за пенсии идват от данъци, това неизбежно трябва да се промени

Ивелин Желязков, директор "Тристранно сътрудничество" в Асоциацията на индустриалния капитал в България, в интервю за предаването „Това е България“ на Радио „Фокус“

Водещ: Плавно покачване на възрастта за пенсиониране до достигане до 65 години за мъжете и 63 за жените през 2028 г. или 2036 г., предлага Консултативният съвет за оптимизация на осигурителната система към служебния министър на труда и социалната политика Йордан Христосков. Сред предложенията са още увеличаване на осигурителните вноски, премахване на привилегиите държавата да плаща осигуровките на държавните служители, както и на земеделците за половин вноски и увеличаване на максималния осигурителен доход.

Г-н Желязков, какви са вариантите, разработени от Консултативния съвет за повишаване на пенсионната възраст у нас?

Ивелин Желязков: Общо взето може да се каже, че първият най-малко изискващ промени е да се запази настоящото положение. Именно такава, каквото беше стопирано през настоящата година. Тоест от 1 януари догодина да има ръст с по 4 месеца ежегодно. Това е действаща норма. Тоест ние тук не сме обсъждали конкретната им промяна. По-различни са другите два варианта, които са обсъждани. Те са също за плавно покачване, но не с толкова голяма стъпка. Съответно месец на година за мъжете, два на година за жените до изравняването на 65-годишна възраст, за да се достигне до този вариант, съответно мъжете ще го достигнат по-бързо и ще изчакат няколко години до изравняване. А след това вече ще се отчита един параметър – продължителност на живот, който по автоматична формула, предварително известна, ще задейства за следващи години. Така или иначе това, което е важно по темата да се каже не е въпросът дали това ще се направи, а кога ще се направи. Колкото по-бързо, толкова по-добре, защото отлагането означава задълбочаване на проблема, за съжаление.

Водещ: Защо се налага увеличаване на осигурителните вноски и какви са вариантите за това? Колко може да достигне това увеличение?

Ивелин Желязков: Нека веднага да кажа, че първо и в самия Консултативен съвет нямаше единодушие по този въпрос. Не случайно това не е първият вариант, който се има предвид и който беше поставен на масата. Първият вариант е запазване на настоящите размери. Този вариант, за който вие говорите, а именно увеличение се предвижда като втори такъв. Веднага бързам да кажа, че работодателските организации не биха подкрепили по никакъв начин подобно увеличение. Аргументите са ясни. Това ще стимулира от една страна сивата икономика, от друга страна ще доведе до сериозни проблеми в заетостта. В това число и в откриването на нови работни места.

Водещ: Какви са предложенията по отношение на ранното пенсиониране?

Ивелин Желязков: Там също трябва да има промени, но тъй като става дума за по-друго естество на промените не се предвижда това да стане веднага. А също с постепенно нарастване да се стигне до момент, в който хората, които са първа категория да се пенсионират с осем години по-рано от общата трета категория. Респективно хората, които са във втора с три години по-рано от тези, които са в общата трета категория. Това е крайната цел.

Водещ: За работещите в специалните ведомства, предложенията са изискването за стаж да се запази, но да се въведе изискване за възраст след 3-5 години. Въпросът е какво ще бъде това изискване за възраст?

Ивелин Желязков: Така или иначе конкретно число не е сложено за обсъждане. Разбира се, ние сме обсъждали такива варианти, но това, което е ясно е, че няма как да няма такава възраст. Естествено ще се предвиди един преходен период. Тоест хората, които трябва да се пенсионират през следващата, по-следващата година, ще се пенсионират по досегашните условия, ако се възприеме такъв вариант. Но в един последващ период ще трябва да се въведе диференцирана възраст, според ранга, длъжността и т.н. Няма такава страна, която да няма изискване за възраст. Между другото вие знаете, че примерно за военните имаше такава изискване за възраст, което обаче беше премахнато през последната година, което ние отчитаме като неправилна стъпка. И тук мнението е общо.

Водещ: Един от най-обсъжданите въпроси, когато стане дума за осигурителната система, е таванът на пенсиите. Има ли възможност, има ли шанс, според вас, този таван да падне и до каква степен, до какъв размер?

Ивелин Желязков: Това също ще се случи – таванът ще падне. Въпросът е дали да се предприеме в по-кратък или в по-дълъг период. В момента от настоящия таван на пенсиите, който го знаете – 840 лева, са ошетени почти 44 хиляди души, които при липсата на такъв таван или при по-висок такъв биха получавали друг размер на пенсиите. Ако се направи обвързване с размера на минималната работна заплата, респективно максимален осигурителен доход, съответно може да се говори по темата увеличаване и тавана на пенсиите. Има и такъв вариант разглеждан. Има и вариант за обвързване на таван на пенсиите с максимален осигурителен доход. Различни са вариантите, които са обсъждани. Но така или иначе посоката е тази – ще се върви към повишаване до постепенното отпадане на тавана на пенсиите.

Водещ: Как това ще се отрази на бюджета? Обикновено управляващите до момента правителства са казвали, че това ще натежи на бюджета. Всъщност колко ще натежи?

Ивелин Желязков: Естествено е, че когато в една система се правят повече разходи, отколкото в предходен период, това ще натежи. Но кое е по-интересното – дори към настоящия момент, голямата част от средствата за пенсии идват не от осигуровките, които се внасят. 53 процента на практика идват от данъци. Това неизбежно трябва да се промени, защото по този начин структурирана системата не може да издържи.

Водещ: Предложените мерки обхващат в цялост осигурителната система. Смятате ли, че ако те бъдат приложени една по една, тоест една бъде приложена, а друга не от следващото правителство, това ще бъде проблем? Трябва ли тези мерки да бъдат приложени в тяхната цялост, за да бъде променена осигурителната система и да го няма този дефицит в бюджета?

Ивелин Желязков: Когато се прави промяна в една система, тя няма как да бъде сведена до едно или две дребни изменения. Трябва нещата да бъдат разглеждани в пакет и те така са и разглеждани. Ако се тръгне по линия днес променяме едно, утре друго, това, освен останалото, ще понижи и доверието в системата, което както знаете не е на желана от нас висота. Тоест ние трябва да предприемем мерки в пакет, да имаме съгласие по тях, да знаем, че това е пътят и че той е неизбежен. Не може да издържи системата по начина, по който работи в момента. Идеята е осигуровките да покриват пенсиите.

Водещ: Казвате „неизбежен“, „няма да издържи системата“. Какво ще стане, хипотетично, ако въобще не се случи реформа в българската осигурителна система? Докога може да се издържи така, чисто финансово?

Ивелин Желязков: Това ще промени много параметри, ако се случи и не е желана за никого. Защото колкото повече влизаме в един модел, при който пенсиите се изплащат не от осигуровки, толкова по-трудно става за една система да функционира. Дефицитите ежегодно ще се увеличават и просто в един момент ще бъдем принудени пак да обсъждаме подобни мерки, но вече много по-тежки. Затова е по-добре да се направи по-бързо, за да бъдат мерките по-меки. Няма някаква универсална формула, която да е много различна от това, което обсъждаме.

investor.bg

✓ Идеята за по-висока пенсионна вноска раздели синдикати и работодатели

Комплексни са мерките за решаване на проблема с дефицита, смятат синдикатите, пътят е в повишаване на събираемостта, твърди бизнесът

Противоречиви са отзивите на работодатели и синдикати по представените официално предложения за пенсионна реформа, оповестени вчера от служебния социален министър Йордан Христосков.

Николай Николов от КТ „Подкрепа“ и Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) защитиха различни позиции по предложението за повишаване на осигуровките за пенсия в ефира на БНТ.

Николай Николов се обяви против начина на работа на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система. Според него той е изгубил три месеца за изработването на предложения, които са могли да бъдат направени в Националния съвет за тристранно сътрудничество, който е орган, създаден с тази цел.

Моделът на пенсионната система е объркан още през 2000-та година, каза Николов. И уточни, че ранните пенсии на миньорите, за които сега се предвижда да бъдат премахнати, са дадени да бъдат изплащани от частни пенсионни дружества. В същото време не е отчетено, че въпреки че се пенсионират по-рано, миньорите плащат още една вноска за този тежък труд.

„Ако вноската за пенсия за всички останали е 17,8%, за миньорите, металурзите и машиностроителите да има допълнителна вноска от 10-15%“, каза Николов.

От своя страна Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обясни, че организацията е съгласна с в по-голямата си част с предложенията. Това, с което работодателите не са съгласни, е увеличаването на осигуровките. Мярката ще доведе до увеличаване на сивия сектор, ще намали инвестиционната активност и събираемостта.

Според Николай Николов обаче навсякъде по света пенсионната вноска се калкулира, като се съобразява със съотношението между работещи и пенсионери и с това какъв размер на пенсията се цели. Той напомни, че през 2000-та година пенсионната вноска беше намалена от 32% на 17,8% и твърди, че при двойно по-високата вноска тогава не е имало дефицит в системата на осигуряването.

Желязков обаче каза, че дори двойно да се повишат вноските, дефицитът няма да се погаси. За него пътят е в повишаване на събираемостта на осигуровките.

Комплексни са мерките за решаване на проблема с дефицита, каза Николов. Според него те трябва да са в посока и на повишаване на събираемостта, и на плавно увеличаване на осигурителната вноска.

expressnews.bg

✓ Много "против", малко "за" предложената пенсионна реформа

Вчера в социалното министерство бяха представени официално дългоочакваните предложения за пенсионната реформа. И синдикатите, и работодателите имат забележки по предложението вчера документ. Първите са против премахването на възможността за ранно пенсиониране, докато вторите са недоволни от предложеното увеличаване на вноските.

В ефира на БНТ Николай Николов от КТ "Подкрепа" се обяви против начина на работа на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система. Според него той е изгубил три месеца за предложения, които са могли да бъдат направени в КНС.

КТ "Подкрепа" е против по всички точки на предложенията. Според Николов възрастта за пенсиониране е била изравнена със закон още през 2000 г. на 65,8 години. Твърдо беше подкрепена възможността за ранно пенсиониране. Това било отдушник за онези, които работят тежка работа.

Моделът на пенсионната реформа е сбъркан още от 2000 г. насам, категоричен беше синдикалистът. Допълнителните вноски на миньорите, металурзите и всичко останали, които работят тежки професии, се плащат са дадени на частни пенсионни дружества. На кого пречат те, попита Николов.

От своя страна Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обясни, че организацията е съгласна в по-голямата си част с предложенията. Това, с което организацията не била съгласна, е увеличаването на осигуровките. Мярката щяла да доведе доказано до увеличаване на сивия сектор.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ Христина Вучева: При фалит на КТБ лихвите по кредитите скачат

Загубите за обществото и държавата ще бъдат много по-големи при евентуален фалит на КТБ в сравнение с преките щети за засегнатите вложители, предупреди бившият финансов министър проф. Христина Вучева пред Дарик.

Тя коментира, че ако се отнеме лицензът на банката, очаквано ще има и ръст на лихвите по кредитите в страната. „И законът и практиката показват, че все още има възможност за спасяването на КТБ, въпреки ясната сметка, че много се закъсня за едно реално оздравяване“, коментира още проф. Вучева.

Въпреки изказванията на политици от последните часове за съдбата на КТБ, които не звучаха обнадеждаващо, все пак се надявам, че след като НС започне работа ще има воля да се потърси решение за оздравяване на банката, коментира проф. Вучева.

"Загубите на обществото - и като казвам общество имам предвид всички нас, а не само вложители или заинтересовани кръгове, а всички хора, които живеят в страната, ще бъдат в по-лоша позиция, ако банката се ликвидира и в много по-добра, ако банката се възстанови дори при тази ситуация според мен, ако тя бъде с увеличен капитал, с нови акции, които да се притежават от фонда за гарантиране на депозитите. Това за мен е най-добрият вариант - държавна подкрепа, като под държавна подкрепа имам предвид като Фондът да кажем би могъл да извади един милиард според мен, увеличението на капитал е достатъчно, не знаем информацията каква е, а държавата да предостави временно на влог някаква сума от своите разполагаеми резерви срещу лихва. Но да се изправи финансовият министър, да заяви на хората, че това е една държавна институция вече, държавна банка, която ще работи както трябва, и мисля, че при съответните лихви хората няма да си теглят парите", каза Вучева. Тя подчерта, че говори за тази идея отдавна, но никой от тези, които имат право да решават, не обръща внимание.

Тя напомни за опита, които обществото ни е придобило след случилото се в банковия сектор през 1996-1997 година, когато най-обогатени са се оказали неизправните длъжници, а най-потърпевша е била държавата, която е потънала в огромни задължения.

На въпрос дали ако се пристъпи към отнемане на лиценза на банката, би трябвало да се очаква и увеличаване на лихвите по кредитите, тя коментира: "Рискът, който настъпва в тази държава и оттам вече оправданието, че кредитът трябва да бъде по-скъп, а лихвите по-високи". "Но има и друго по-пряко действие, защото пълното изчерпване на наличностите по Фонда за гарантиране на влоговете ще предизвика по всяка вероятност увеличаване на сумите, които внасят търговските банки, а те естествено ще бъдат принудени да увеличат лихвите, за да могат да получат тези средства", каза проф. Вучева.

✓ Комитетът на Вежди Рашидов призова политиците да спасят КТБ

Комитетът за защита на финансовата и банковата стабилност в България, учреден на 19 август 2014г. в София от клиенти на КТБ по инициатива на Вежди Рашидов изпрати отворено писмо до основните политически сили в България с призив да съдействат за спасяването на КТБ.

Ето текста:

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ПОЛИТИЦИ,

Призоваваме ви спешно да направите всичко възможно за оздравяването и отварянето на КТБ!

За всички вече е ясно, че казусът КТБ трябва да бъде разрешен незабавно. И понеже БНБ абдикира от решаването на този проблем и го прехвърля на политиците, ние ви призоваваме да проявите отговорност за съдбата на над половин милион български граждани, които ще бъдат засегнати, ако банката бъде фалирана.

Като политици вие сте длъжни да защитавате интересите на българските граждани. Ето защо очакваме от вас спешни действия за оздравяването и отварянето на КТБ.

✓ 4 млрд. лв дупка заради обезценка на активи в КТБ, БНБ праща докладите на прокуратурата

На 21.10.2014 г. Управителният съвет на БНБ разгледа доклад за анализа и оценката на активите на „Корпоративна търговска банка“ АД (КТБ), извършена от одиторските фирми „Ърнст енд Янг одит“ ООД, „Делойт България“ ООД и „АФА“ ООД.

Това съобщи на сайта си БНБ.

В периода 05.08 – 20.10.2014 г. посочените одиторски фирми са извършили анализ и оценка на основни балансови позиции и издадени банкови гаранции от банката. Извършеният анализ и оценка се основава на принципите за признаване и оценяване съгласно приложимите международни стандарти за финансова отчетност (МСФО). Оценката е извършена на база на отчетените по регистрите на банката към 30.06.2014 г. активи и банкови гаранции с отразяване на всички съществени събития до 30.09.2014 г., оказващи влияние върху анализа.

Към 30.09.2014 г. общата сума на всички активи на банката е в размер на 6662 млн. лева. Заключение на одиторските фирми е за необходимост от обезценки на активи на банката в общ размер на 4222 млн. лева. Детайлна информация за баланса на банката и изводите от анализа и оценката на активите може да бъде видяна тук.

На основата на баланса на банката и резултатите от анализа и оценката на основни балансови позиции (в т.ч. кредити, инвестиционен портфейл, ценни книжа, други активи, недвижими имоти) и издадени банкови гаранции от банката, могат да се направят следните изводи:

Ръководството на банката не се е придържало към разумни и консервативни банкови практики. След поставянето на банката под специален надзор се установяват множество пропуски, допускани преди поставянето ѝ в този статут:

- В процеса на отпускане на кредити липсва задълбочено проучване на кредитоискателите, отсъстват пълни анализи на бизнес планове и разчети относно проектите, обосноваващи финансирането.

- Липсва контрол при учредяването и текущото наблюдение на договоряните обезпечения. Извършеният анализ показва, че значителна част от обезпеченията са с пропуски при тяхното учредяване или са несъществуващи, което ги прави нереализируеми. Коефициентът на покритие на кредитния портфейл на банката с валидни обезпечения е около 13 на сто.

- Липсва текущо наблюдение и контрол върху дейността на кредитополучателите и целевото използване на средствата от отпуснатите кредити. Допускани са множество предоговаряния на кредити, без да са налице необходимите обосновки за това.

- Документацията в кредитните досиета не е поддържана в състояние, което да позволява на банката да управлява своите вземания с цел получаване на икономическите ползи, свързани с тях.

- В дейността на банката се наблюдават необичайни за банковата система порочни бизнес практики, които са извършвани чрез сложни операции, целящи прикриване на същността на сделки и трансакции. Един от примерите за това е специфичният начин на кредитиране, опосредствано от „дружества със специална цел“, холдинги и други подобни, с цел финансиране на придобиването на активи, не отговаря на стандартните и надеждни банкови практики.

- Представяните от ръководството на банката преди нейното поставяне под специален надзор финансови и надзорни отчети пред управление „Банков надзор“ на БНБ са били недостоверни и подвеждащи.

Поради гореизброените причини БНБ изпраща докладите на одиторите на вниманието на Софийска градска прокуратура. Управителният съвет на БНБ възложи на квесторите да осчетоводят изготвените в пълно съответствие със стандартите на МСФО оценки и до 31.10.2014 г. да представят в БНБ съответните надзорни отчети, които са необходими за вземане на решенията, предвидени в Закона за кредитните институции.

Други решения, сред които реструктуриране и/или оздравяване на КТБ, са възможни, ако Народното събрание в рамките на законодателните си правомощия намери за уместно и своевременно приеме изменения и допълнения на действащото законодателство, включително и по отношение на ресурсното обезпечаване.

С цел вземането на информирано решение и подпомагане работата на народните представители по казуса КТБ, Управителният съвет на БНБ ще внесе на 27.10.2014 г., първия работен ден на 43-ото НС, обобщена информация за събитията и всички взети решения на БНБ по отношение на групата КТБ от 20 юни 2014 г. (деня на поставяне под специален надзор на КТБ) до настоящия момент.

Емил Хърсев отказа да коментира пред "24 часа", докато не прочете целия доклад. Според него се е очаквало числото за обезценените активи да е 3,5 млрд., а дупката се е оказала дори 4,2 млрд., но тъй като не е видял мотивите на одиторите, не може да даде мнение.

По-рано пред БНР Емилия Миланова, бивш подуправител на БНБ коментира на базата на предварителната извадка от одита, че очакванията са да се отнеме лицензът на КТБ, защото "обезценката на кредитите ще бъде достатъчно голяма".

✓ Стратегия извежда грамотността като национален приоритет

Министерският съвет прие Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020). Целта на документа е функционалната грамотност да се изведе като национален приоритет и да се гарантира сътрудничеството в областта на инициативите за ограмотяване, които да се реализират от местните, регионалните и националните власти, социалните партньори, учителите и родителите. Предвидени са мерки за повишаване на грамотността и за преодоляване на причините за липсата на задоволителна грамотност. Особено внимание се обръща на застрашените групи - тези, при които ниските доходи ограничават възможностите за учене и намаляват мотивацията, както и тези, при които езикът е съществена пречка за придобиване на образование. Поставя се акцент върху създаването на среда за насърчаване на грамотността, в която специално място се отделя на съвременните информационни средства и на ролята на учителите. Предвидена е специализирана квалификация на всички учители за съвременните методи на преподаване и диагностика на четенето.

Очертани са целеви индикатори в областта на образованието и обучението, към които Европа се стреми с „Хоризонт 2020“ - до 90% дял на обхванатите в детска градина деца от 4-годишна възраст до постъпване в първи клас и до 30% намален дял на 15-годишните ученици с постижения под критичния праг от PISA (Program for International Student Assessment) при 39,4% през 2012 г.

Резултатите от друго международно изследване PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study), насочено към измерване на уменията за четене на 10-годишните (учениците в IV клас), сочат, че страната ни е с 16-и резултат от 48 участващи страни от целия свят и постиженията на българските четвъртокласници е 532 т. при среден резултат на участващите страни 500 т. Резултатите са респектиращи и говорят за високо равнище на качеството на обучението в началния етап.

Обяснението в чувствителната разлика при представянето на 10-годишните и 15-годишните български ученици е в същността на двете изследвания - PIRLS е ориентирано към измерване на основни умения за възприемане и обработване на информация от различни видове текст, а PISA - към извличане и интерпретация на информация от текст, към тълкуване и осмисляне на съдържанието и формата му. Българските ученици във висока степен са постигнали необходимата базова грамотност, но все още немалка група от тях не притежават необходимата функционална грамотност.

Данните за страната ни за дела на преждевременно напусналите училищната система са на равнището на средните за ЕС (12,5% за България при 12,8% за ЕС през 2012 г.). Необходими са целенасочени политики за достигане на националната цел от 11% към 2020 г. като Стратегията за насърчване и повишаване на грамотността (2014-2020) е сред ключовите в тези усилия.

В Стратегията е заложено да се увеличи броят на завършилите курсове за оgramотвяване на възрастни, които да могат да продължат обучението или образованието си.

Стратегията предвижда периодично провеждане на стандартизирано външно и вътрешно оценяване, които да дават ясна картина за постиженията на учениците, за нуждите от оптимизирането на методите на обучение и от осъвременяване на образователната среда. Оценяването следва да се съобразява със спецификите на конкретния учебен предмет и на класа и с очакваните резултати в края на всеки етап, от една страна, а от друга - с наложилите се международни оценявания. Финансирането на предприеманите дейности по Стратегията ще става чрез Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

✓ Коларова: Ще следваме швейцарския модел на професионалното образование

Осигуряване на висококвалифицирани кадри за бизнеса и намаляване на броя рано отпаднали ученици са сред основните цели на Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение, одобрена на днешното заседание на правителството.

По данни на образователното министерство през последните 14 години учениците в професионалните гимназии са намалели с близо 25 000, а през миналата учебна година в тези училища са се обучавали малко над 140 000 деца. Кабинетът одобри и подготвяната от няколко години Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността.

Стратегията за развитие на професионалното образование залага на активното участие на бизнеса в придобиването на практически умения от страна на учениците от професионалните гимназии. Към момента много от фирмите, в които са чиракували ученици, не им издават сертификати за придобитата квалификация, обясни министър Коларова: „Много често децата работят, но ги ползват повече за общи задачи, а нашата основна цел е да гарантираме, че те усвояват професионални умения, когато са във фирмата“.

България ще следва швейцарския модел за развитие на професионалното образование. Според него дори човек да е завършил професионално училище, той може да продължи с висше образование. „По конкурентоспособност Швейцария е на първо място сред европейските държави и това първо място в много голяма степен се свързва с модела на образование, в което професионалното образование има ключова роля“, обясни Коларова, цитирана от "Дарик".

Стратегията за повишаване на грамотността включва мерки за насърчване на функционалната грамотност на децата и възрастните. Сред нейните цели са увеличаване до 90 процента на дела на децата между 4 и 7 години, които ходят на детска градина, и намаляване на дела на 15-годишните ученици с критично ниско ниво на функционална грамотност.

✓ Линията на бедност скочи с 35 лв, стана 286

Новата линия на бедност за България през 2015 г. ще е 286 лв., или с 14% по-висока в сравнение с тази година, реши Министерският съвет на заседанието си днес. За 2014 г. българската граница на бедност бе 251 лв.

Линията на бедност се изчислява на базата на данни от изследването на Националния статистически институт на бюджетите на домакинствата в България. Тя се определя от средствата, необходими за задоволяване на минималните жизнени потребности на гражданите.

Вестник Труд

✓ Панаири и изложения във Виетнам

През 2014 г. българските фирми са участвали в няколко изложения във Виетнам - за козметични продукти и за храни и напитки.

В изложението COSMOBEAUTE 2014, което се проведе от 24 до 26 април тази година в град Хошимин, участваха три български фирми от козметичната промишленост.

Българското кисело мляко, сирене и кашкавал бяха представени на международното изложение VIETFOOD & BEVERAGE 2014, което се проведе в същия град в периода от 10 до 13 септември. Българските продукти бяха приети с интерес от виетнамските и чуждестранни посетители, а вкусовите им качества са били високо оценени. Щандът на българските фирми беше посетен от г-жа Хо Тхи Ким Тхоа, заместник-министър на промишлеността и търговията на Виетнам и съпредседател на Междуправителствената българо-виетнамска комисия за търговско-икономическо и научно-техническо сътрудничество. Българските фирми бяха посетени и от ръководството на Асоциацията за българо-виетнамско приятелство в град Хошимин.

Подробна информация за предстоящите изложения и панаири във Виетнам през 2015 г. може да се намери в сайта на СТИВ-Хошимин <http://www.stiv-hcmc.com/bg/vietnam-exhibits/>.

✓ Съдействие от Службите по търговско-икономически въпроси във Виетнам

Българските износители, които искат да навлязат на виетнамския пазар, могат да разчитат на подкрепата на Службите по търговско-икономически въпроси към посолството на България във Виетнам - в гр. Ханой и в гр. Хошимин.

Търговските ни служби във Виетнам могат да окажат съдействие за установяване на контакти с потенциални виетнамски партньори, организиране на двустранни бизнес срещи, предоставяне на информация за предстоящи специализирани търговски панаири и изложения, както и други полезни съвети за установяване на виетнамския пазар.

"През последните 20 години правителството на Виетнам полага усилия, за да привлече чуждестранни инвестиции. С тази цел са създадени и много индустриални зони на територията на цялата страна", коментират от Службите по търговско-икономически въпроси в азиатската държава.

Така компании от цял свят правели планове за разширяване на производствата си именно чрез разкриване на предприятия в тези зони.

"Основните предимства са евтината работна ръка и стратегическото положение на Виетнам спрямо останалите страни в Азия. Това създава благоприятни възможности за съвместно производство във Виетнам на продукти по български лиценз и иновативни технологии, които да се продават на местния пазар или да се изнасят в най-динамично развиващия се в глобален мащаб пазар на страните от Югоизточна Азия", посочват още от Службите по търговско-икономически въпроси. Оттам препоръчват на българските производители активно да участват в изложения и панаири във Виетнам, за да могат да представят продуктите си на пазара там.

Координати на Службата по търговско-икономическите въпроси към посолството на България във Виетнам - град Ханой:

Адрес: Embassy of the Republic of Bulgaria,
5 Nui Truc, Van Phuc, P.O. Box 10,
Hanoi, Vietnam,

Александър Александров, ръководител на СТИВ-Ханой

Тел: +84 437 264 735

Факс: +84 437 264 735

Мобилен телефон: +84 918 252 408

E-mail: a.aleksandrov@mee.government.bg

Координати на Службата по търговско-икономическите въпроси към посолството на България във Виетнам - град Хошимин:

Адрес: Vincom Center B, Floor 14, Office No.13,
45A Ly Tu Trong Str., District 1,
HCMC, Vietnam

Олег Маринов, ръководител на СТИВ-Хошимин

Тел.: +84 8 393 695 10

Факс: +84 8 393 695 11

Мобилен телефон: +84 914 373 844

E-mail: oleg.marinov@mee.government.bg, office@stiv-hcmc.com

Web site: www.stiv-hcmc.com

✓ 50% ръст на стокообмена с Виетнам

За първата половина на 2014 г. стокообменът между България и Виетнам е 43,6 млн. долара, показват данни на Министерството на икономиката и енергетиката. Това е ръст от близо 50% на годишна база. Българският износ за този период е на стойност 12,3 млн. долара, което е с 22,5% повече спрямо първата половина на 2013 г.

Данните на икономическото министерство показват още, че през 2013 г. общият стокообмен между двете държави е 63,9 млн. долара. Българският износ за миналата година е за 23,4 млн. долара, а вносът от Виетнам възлиза на 40,5 млн. долара.

Нивото на стокообмена между България и Виетнам през последните години не отговаря на реалния потенциал на двете страни. Разнообразяване на стокообмена и увеличаване на дела на българския износ за Виетнам може да има в химическата, фармацевтичната и леката промишленост. Това се отнася още за сектора на машиностроенето и селското стопанство. Потенциал имат и съвместните производства на цигари, плодови сокове, бира и медикаменти във Виетнам, а също и на текстил, кафе и обувки в България.

Виетнам е традиционен партньор на България в Азия. В периода до 1988 г. страната ни оказва подкрепа за възстановяването на Виетнам чрез многостранна помощ (включително безвъзмездна). България участва в изграждането

на 125 различни обекта – промишлени предприятия, фуражни цехове, хладилни инсталации и други, на обща стойност над 30 млн. долара.

Стокообмен за периода 2001 г. – юни 2014 г. (в млн. долари)

Година	Износ	Внос	Стокообмен	Салдо
2001	1.9	20.9	22.8	-19.0
2002	2.2	14.4	16.6	-12.2
2003	4.9	12.1	17.0	-7.2
2004	2.8	13.6	16.4	-10.8
2005	4.6	17.5	22.1	-12.9
2006	5.9	17.5	23.4	-11.6
2007	7.1	47.2	54.3	-40.1
2008	15.0	84.4	99.4	-69.4
2009	14.5	49.4	63.9	-34.9
2010	27.0	38.1	65.1	-11.1
2011	16.1	26.5	42.6	-10.4
2012	23.5	40.6	64.1	-17.1
2013	23.4	40.5	63.9	-17.1
I-VI 2014	12.3	31.3	43.6	-19
I-VI 2013	9.8	19.7	29.5	-9.9

Водещи стокови групи в стокообмена с Виетнам за първата половина на 2014 г.

Износ от България	% от общия износ	Внос от Виетнам	% от общия внос
Медикаменти	14.5	Кафе	30.6
Семена от слънчоглед	14.1	Захар	18.2
Антибиотици	14.0	Памучни прежди	11.0
Инсектициди, хербициди	11.7	Пневматични гуми от каучук	7.6
Ламарини и ленти от мед	9.1	Филета и меса от риби	4.0
Изделия от пластмаса	8.0	Части и принадлежности за превозни средства	3.7

Водещи стокови групи в стокообмена с Виетнам за 2013 г.

Износ от България	% от общия износ	Внос от Виетнам	% от общия внос
Ламарини и ленти от мед	12.0	Кафе	29.2
Инсектициди, хербициди	11.4	Памучни прежди	13.4
Семена от слънчоглед	10.0	Филета и меса от риби	9.5
Медикаменти	9.5	Пипер	7.2
Изделия от пластмаса	7.5	Пневматични гуми от каучук	6.9
Антибиотици	5.9	Части и принадлежности	3.8

√ 4,034 млрд. лв. дупка в КТБ, вложителите – изненадани

Корпоративна търговска банка е раздала 4,06 млрд. лв. необезпечени кредити от общо 5,6 млрд. лв. кредитен портфейл. Данните са в публикуваната вчера от БНБ информация за баланса на банката на база анализа и оценката на активите, извършени от одиторите „Ърнст и Янг одит“, „Делойт България“ и АФА. Докладите на 3-те одиторски компании са внесени в Софийската градска прокуратура, съобщават от БНБ.

Всички активи на КТБ, включително кредитите, към края на септември възлизат на 6,66 млрд. лв. Освен лошите заеми, обезценка е направена и на други активи като държавни ценни книжа, с което сумата, необходима да покрие загубите на банката от лошото ѝ управление, набъбва до 4,222 млрд. лв. В същото време към края на септември капиталът на КТБ се е стопил до 198 млн. лв. Това означава, че на практика капиталът на банката е отрицателен - минус 4,034 млрд. лв.

Едва 13% от кредитния портфейл на банката е покрит с валидни обезпечения.

Одиторите са оценили 96,6% от корпоративния кредитен портфейл на КТБ - заеми за 5,3 млрд. лв., отпуснати на 138 фирми. Кредитополучателите са разделени на 6 групи.

Най-голямата група включва 82 фирми, получили общо 3,4 млрд. лв., които практически са невъзвръщаеми - обезценката им е 3,02 млрд. лв. По-голямата част от фирмите нямат собствена дейност, приходите им идват от трети лица. Анализът на одиторите на тази група кредитополучатели показва схемата, по която е източвана банката.

Другата голяма група е от 29 фирми със заеми за 888 млн. лв. Тези фирми работят, но финансовите им резултати са лоши, затова заемите са обезценени с 594 млн. лв.

Други 14 фирми са получили заеми за 441 млн. лв. Те се справят добре с обслужването на задълженията си и обезценката при тях ще е минимална.

Останалите три групи включват фирми, чиято дейност силно зависи от свързани лица, дружества с ограничена стойност на обезпеченията и две фирми в несъстоятелност. Общо за тези три групи обезценката е 396 млн. лв. за раздадени кредити от 563 млн. лв.

Одиторите са констатирани множество нарушения при отпускането на кредитите - не е правен анализ на бизнес плановете на финансираните проекти, пропуски при учредяването на обезпечения или липси на такива, преговаряне на заеми без основание и т.н.

До края на октомври квесторите ще направят отчет за капиталовата адекватност на КТБ и след това БНБ ще вземе решение за съдбата на банката. От Централната банка съобщават, че варианти за реструктуриране или оздравяване на КТБ са възможни само ако парламентът промени действащото законодателство. Затова още в първия работен ден на новото Народно събрание, на 27 октомври, БНБ ще внесе обобщена информация за всички предприети действия по казуса КТБ.

Единственото възможно решение по закон е да се отнеме лицензът на банката, коментираха банкери пред „Труд“. Ако се избере вариант за реструктуриране или оздравяване на банката, единственият изход е негарантираните депозити в КТБ да се трансформират в капитал и едрите вложители да получат акции срещу парите си. Това е единственият вариант банка с толкова голям недостиг да се изправи на крака, смятат финансистите. Според тях това обаче означава да се променят поне 4 закона: за кредитните институции, за банковата несъстоятелност, за гарантиране на влоговете и Законът за държавния бюджет.

Вложителите - изненадани

„Изнесените от БНБ числа са 2 пъти по-големи от това, което ние очаквахме. Личното ми мнение е, че дупката е прекалено голяма и едва ли ще има някой, който да иска да я попълни, за да може банката да работи отново. Има данни, че някои от стойностите може да са завишени, но дори и да е така, едва ли завишението е 2 пъти“, коментира Даниел Божилов от групата „КТБ Alive“, обединяваща вложители в поставената под специален надзор банка.

Вчера сутринта от Комитета за финансова и банкова стабилност пък изпратиха отворено писмо до лидерите на водещите политически партии у нас. В него те призовават да се вземат спешни мерки за оздравяването на КТБ.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Финансовото министерство понижи очакванията си за растежа

Есенната прогноза е за 1.5% ръст през 2014 г. и по-голяма от очакваното дефлация

Министерство на финансите ревизира негативно прогнозата си за ръста на българската икономика през тази и следващата година. От очакваните 2.1% за 2014 г., анонсирани в пролетната макроикономическа прогноза и преразгледани впоследствие на 1.8%, сега изгледите са за нарастване с едва 1.5% до 81.431 млрд. лв. в номинално изражение. Толкова е заложено и в проекта за актуализация на бюджета за 2014 г. Есенната прогноза, изготвена от експертите на министерството, показва, че проблемът с дефлацията в началото на годината е бил силно подценен, при положение че тя оказва съществено влияние върху данните за растежа. Вместо очакваното минимално намаление на потребителските цени с -0.2%, в края на декември то се очертава да достигне до -1.1%, като по този показател България е на първо място в Европейския съюз към септември.

Износът отслабва

За негативната ревизия на потенциала за икономически ръст спомагат лошите данни за състоянието на износа, става ясно от есенната прогноза на министерството. В нея стойностите за представянето му са най-драстично коригирани спрямо пролетното проучване. При заложен ръст на износа на стоки и услуги от 6.9% три месеца преди края на годината перспективите се оценяват на едва 2.5%. Експертите на министерството са построили очакванията си върху цена на петрола от 107.2 долара за барел, а в момента на международните пазари цената му се срива до 83 долара за барел, което би могло да окаже влияние върху представянето на икономиката.

Влошена е и прогнозата за растежа през 2015 г. и 2016 г. От очаквано 2.6% подобрение в икономиката догодина сега изгледите са то да е в границите на 1.2%, а за 2016 г. ревизията е от 3.4% на 2%. Есенният преглед е позитивен единствено по отношение на безработицата, която се очертава да бъде на ниво 11.8% в края на годината, или с един процентен пункт по-добре, отколкото се очакваше през пролетта.

Само надолу

През настоящата година анализите за потенциала на българската икономика, които влиятелни институции като Международния валутен фонд (МВФ), Световната банка (СБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и рейтинговите агенции представяха, бяха все в негативна посока. В последната си оценка МВФ промени прогнозата си за растежа от 1.6% на 1.4% за 2014 г. С 0.4% до 1.5% коригира становището си и ЕБВР през септември. Световната банка очаква 1.7% ръст от българската икономика, а S&P очерта възможностите ѝ през следващите три години за нарастване със средно по 1.9%. Според рейтинговата агенция българската икономика ще се представя по-слабо от сравними държави като Латвия, Литва и Румъния. Причината за това са нерешените икономически и институционални структурни пречки, които възпрепятстват инвестиционните потоци към държавата.

✓ Плащаме осигуровки 10 години назад

София. Давностният срок за събиране на просрочени задължения от осигуровки да се завиши от 5 на 10 години. Това предлага Консултативният съвет по пенсионната реформа към министъра на труда и социалната политика. Мярката е част от пакета предложения за свиване на дефицитите във фондовете на НОИ.

Двойното увеличаване на периода, след който задълженията се опрощават, ще завиши събираемостта на вноските с 3 до 5%, са изчислили експертите. С още 5% ще нараснат приходите в НОИ, ако се криминализира умишленото укриване на осигурителни плащания, смятат още те. "Над 1 млрд. лв. по неофициални данни са просрочените задължения по осигурителни вноски", коментира вицепремиерът Йордан Христосков.

Експертите предлагат и санкции за длъжностни лица, които плащат възнаграждения, без да са внесли осигурителните вноски по тях. Те да се наказват с размера на вноса, но не повече от 20 000 лв., предлага Консултативният съвет.

✓ Коларова: С 25 хил. са намалели учениците в техникумите за последните години

София. С близо 25 000 са намалели учениците в професионалните гимназии за последните 14 години. Това заяви пред журналисти министърът на образованието Румяна Коларова след заседанието на Министерския съвет.

Бизнесът не участва активно в професионалното обучение на учениците. Много фирми нямат и практика практика да издават сертификата за квалификация, посочи тя като проблеми. „Много често учениците работят, но ги ползват повече за общи задачи. Нашата основна цел е да гарантираме, че те усвояват професионални умения, когато са във фирмата“, обясни министърът.

Има и добри практики и няколко успешни проекта за дуално обучение във водещи фирми, основно обаче на чуждестранни инвеститори, каза още Коларова и уточни, че кабинетът ще се опита да реши тези въпроси чрез Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение за периода 2015-2020. г., която бе приета от МС днес.

Целта на новата стратегия е да осигури висококвалифицирани кадри за бизнеса и по този начин да се преодолее ранното отпадане от системата на образованието на деца от социално слаби семейства. От своя страна по-възрастните ще могат да получат допълнителна квалификация по определена специалност. Това ще става в гимназии, центрове за професионално обучение и други, изтъкна министърът.

Кабинетът предвижда и въвеждането на „защитени“ професии. Стратегията цели и увеличение на младите учители.

Средствата за изпълнението ѝ ще се осигуряват от държавния бюджет, националните програми и чрез Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, обясни образователният министър.

[Вестник Преса](#)

✓ С 4,22 млрд. лв. дупка в трезора: КТБ стремглаво лети към фалит

Докладът на одиторите отива на прокурор

Вложителите в КТБ ще излязат и днес на пореден протест. Те настояват да им се осигури незабавен достъп до средствата в банката.

След дни на мъчително очакване лъсна истината за състоянието на Корпоративна търговска банка. Вчера БНБ съобщи, че финансовата дупка в трезора е над 4,2 милиарда лева. Толкова е стойността на заемите, които са изтеглени и няма да бъдат върнати. Това означава, че КТБ стремително лети към фалит, а надеждите за спасяването ѝ стават все по-малки.

Оценката за състоянието на КТБ е направена от одиторските фирми „Ърнст енд Янг одит“, „Делойт България“ и АФА. Докладът им беше внесен в централната банка в понеделник, а тя ще го прати в прокуратурата. Одиторите констатираха, че четвъртата по големина банка у нас е съсипана от 82 фирми - кухи дружества, свързани с Цветан Василев. Скандалът е голям - 67 от компаниите, виновни за краха, въобще нямат дейност или тя е силно ограничена, а приходите им са от финансови инжекции на трети лица. Общо тези дружества са взели заеми за 3,434 млрд. лв. Сумата представлява 64 на сто от кредитния портфейл на банката. Според сметките на одиторите само при тях реалната обезценка (загуба) ще бъде 3,021 млрд. лв.

От анализа става ясно още, че ръководството на КТБ не е работело с „разумни и консервативни практики“. Това обаче е установено чак след поставянето на трезора под специален надзор. „След като от финансовата дупка се извади капиталът на банката, се получава, че той е отрицателен с 3,9 млрд. лв.“, коментира пред „Преса“ подуправителят на БНБ Димитър Костов. Според доклада на одиторите за периода март-септември собственият капитал на банката буквално се е стопил - от 620 млн. лв. е паднал на 198 милиона. При това положение е почти 100 процента сигурно, че БНБ ще пристъпи към процедура за ликвидация. Отнемането на лиценза на банката е все по-вероятен сценарий, прогнозира и Емилия Миланова, бивш подуправител на БНБ.

Остава малка надежда за спасение. Според БНБ оздравяване на КТБ е възможно, ако парламентът приеме законодателни промени и окаже финансова подкрепа. През лятото централната банка предложи КТБ да бъде разделена на добра и лоша банка, като всички влогове се прехвърлят в здравата. Тогава идеята не срещна политически гръб. Друг вариант е частен инвеститор да извади огромна сума, за да запуши капиталовата дупка. Това обаче изглежда все по-малко вероятно.

След обявяването на данните от одиторския доклад завляха политически реакции. Според Йордан Цонев (ДПС) дупката в банката е „зловеща“. Румен Гечев от БСП коментира, че данните надминават всякакви представи за грабеж. „Няма как държавата да покрие такава голяма сума. Ще трябва да се изпълни законът - да се пристъпи към отнемане на лиценза на КТБ“, добави той. Гроздан Караджов от Реформаторския блок обясни, че сумата от 4,2 млрд. лв. би затруднила

значително плановете за оздравяване на банката. РБ настоява незабавно да се изплатят влоговете на гражданите до 196 хил. лв. според закона. Против сме всякакво използване на публични средства на българския данъкоплатец за спасяване на този частен проект, отсеке той.

Състоянието на банката			
	Към 30 юни	Към 30 септември	Потенциални загуби
Отпуснати кредити*	5,301 млрд. лв.	5,335 млрд. лв.	-4,057 млрд. лв.
Инвестиции	380 млн. лв.	376 млн. лв.	- 144 млн. лв.
Ценни книжа	11 млн. лв.	9 млн. лв.	0
Други активи	353 млн. лв.	141 млн. лв.	- 3 млн. лв.
Имоти, собственост на банката	60 млн. лв.	59 млн. лв.	-18 млн. лв.
Инвестиции в ТБ „Виктория“	5 млн. лв.	5 млн. лв.	0
Обща сума	6,109 млрд. лв.	5,925 млрд. лв.	-4,222 млрд. лв.
Данни: БНБ, *за одитираните 96,6% от кредитния портфейл			

ДПС настоява да се осветлят кредитите

Избраните за депутати от ДПС Йордан Цонев и Делян Пеевски ще поискат със закон да се осветлят всички политици и офшорки, които имат кредити от КТБ. Това обяви вчера Йордан Цонев. „Ние преследваме три основни цели. Първо, да се покажат всички кредити на политици, кметове, държавни служители и магистрати в КТБ, както и сметките на фирми, собственост на членовете на техните семейства. Втората цел е да се оповестят реалните собственици на офшорки с кредити и депозити. Третата

точка е БНБ да сключи договор с международна фирма с опит за проследяване на финансови потоци в КТБ“, обясни Цонев.

„Така ще се защити общественият интерес и ще има прозрачност. Ако се стигне до реструктуриране или оздравяване, ще трябва и законодателно решение“, коментира той.

Квесторите във „Виктория“ давали високи хонорари, те отричат

Квесторите, назначени от БНБ, вместо да оздравяват КТБ, източват дъщерната банка „Виктория“, алармираха служители в трезора в сигнал до Би Ти Ви. В подкрепа на твърденията си приложили фактури за хиляди левове, изплатени към консултантски фирми. Квесторите плащали на консултантите за дейности, които трябва да се вършат от самите служители във „Виктория“. Една от платените фактури към фирмата „Буллойерс“ ООД е на стойност 17 000 лева, които са платени само за 4 дни работа. Във фактурата е посочено, че става въпрос за труд, извършван в продължение на 120 часа. Така излиза, че в денонощието консултантите са работили по 30 часа. Два пъти - по 100 и 108 хиляди лева, са платили за адвокатски услуги. Квесторите обаче изпратиха отговор, с който обясняват, че сумите, които са платили, са много по-ниски от обичайните хонорари. Те са сезирали прокуратурата заради теча на информация. Освен това служители на банката били излезли в болничен с една и съща диагноза - „увреждане на междупрешленен диск“, за което също сезирали институциите.

Плащат гарантираните депозити от 10 декември

Най-вероятно гарантираните депозити до 100 000 евро в КТБ ще започнат да се изплащат на 10 декември. Причината е, че специалният надзор, който е до 20 ноември, няма да бъде подновен. Общата сума на гарантираните влогове в затворената банка е 3,68 млрд. лв. Фондът за гарантиране на влоговете обаче разполага с 2,1 млрд. лв., което означава, че новото правителство и парламентът трябва да осигурят допълнителни 1,6 млрд. лв.. Ако лицензът на банката бъде отнет и тя бъде обявена в несъстоятелност, кредитите на бизнеса и домакинствата ще продължат да се изплащат, категоричен е законът. Според него задълженията на кредитополучателите, ако са били изрядни, не стават незабавно изискуеми. Те продължават да ги обслужват, като превеждат сумите по специална сметка, открита от синдиците в друга банка. Синдиците пък може да започнат разпродажба на кредити - в комплект по няколко или поотделно, като канят банките да участват в търгове. Алтернативата е да продадат цялата банка, но след одобрение от съда.

Австрийският фонд ЕПИК:

Ние консултираме, оферти дават други

Австрийският инвестиционен фонд ЕПИК е само консултант и не може да представи финансова оферта за оздравяването на КТБ. Това обяха от компанията пред „Преса“. Фондът уточни, че консултира акционерите и потенциалните инвеститори, като те биха имали възможност да предоставят оферти за спасяването на банката. Миналата седмица БНБ обяви, че ЕПИК не е предоставил искани документи, удостоверяващи готовността за финансово обвързване на акционерите, които фондът представлява.

Вчера до медиите бе разпратено писмо от австрийския консултант до БНБ, в което той се разграничава от публичните изяви на мажоритарния собственик в банката Цветан Василев. От ЕПИК уточняват, че в БНБ е изпратено надлежно подписано пълномощно от „Бългериън Акуизишън Къмпани“, фирмата, чрез която държавният фонд на Оман държи 30 на сто от капитала в КТБ. Според информация на БТА Оманият фонд вече води преговори за спасяване на банката с БНБ. Инвеститорите обаче искали да знаят с колко ще помогне държавата.

✓ **Застраховат българската роза**

Държавата няма да поеме целия размер на полицата, ще има съфинансиране от страна на производителите

Държавата ще покрива част от застраховките на площите, върху които се отглеждат рози и лавандула през 2015 г.

На земеделското министерство е предоставена информация за засетите декари и всички производители, за да бъде изготвен бюджетът за финансиране, заяви Зара Клисурова, председател на Националната асоциация на етеричномаслените култури. Държавата няма да поеме целия размер на полицата, ще има съфинансиране от страна на производителите. Ще се покриват главно щети от наводнения и градушки. Детайлите ще станат ясни до края на годината, обясни Клисурова.

В момента повечето производители в сектора на етеричномаслените култури не застраховат площите си, каза Клисурова. Цената на земята в района на Карлово стигна 350- 500 лв. на декар. Преди пет години сделките ставаха на цена 200-250 лв./дка.

[Вестник Класа](#)

✓ **Бившият шеф на Сметната палата: Банките да запълнят дупката във Фонда за гарантиране на влоговете**

Бившият шеф на Сметната палата Валери Димитров е категоричен, че дупката във Фонда за гарантиране на влоговете в банките трябва да бъде запълнена от самите банки. Така, със споделена отговорност, те ще осигурят средства за изчистяване на задълженията към клиенти на КТБ до 100 000 евро. В сутрешния блок на "Нова телевизия" Димитров подчерта, че подобен ход би бил в интерес на самите банки, защото в противен случай ще се намери кой да започне да ги отстрелва една след друга, което би било фатално за системата.

Изключително остър към реакцията на БНБ пък бе Кольо Парамов. Финансовият експерт нарече доклада за КТБ "уникален автогол на Иван Искров" и отсеке за дупката в банката: "Това означава, че не е имало абсолютно никакъв надзор над БНБ." Според него Искров се обръща към парламента за помощ, за да прехвърли отговорността. "Изводът от работата на надзора с КТБ е, че той е такъв във всички други банки", възмути се Парамов.

✓ **Енергийният борд към правителството ще заседава днес**

Енергийният борд към правителството ще заседава днес от 15.00 ч. в Министерския съвет.

Под председателството на служебния вицепремиер Екатерина Захариева Енергийният борд ще обсъди резултатите от дейността на работната група „Електроенергетика“ по поставените задачи.

Очаква се да бъдат дискутирани също така възможният обхват на работа на Световната банка и на Европейската банка за възстановяване и развитие за оказване на помощ за стабилизиране на сектор „Електроенергетика“, както и предложените промени в Закона за енергетиката.

[Вестник Сега](#)

✓ **БНБ най-после призна, че е проспала фалита на КТБ**

"Дупката" в капитала на затворената финансова институция е над 4 млрд. лева. Ако не се намери спасител до 5 ноември, лицензът ѝ трябва да бъде отнет

Най-черните сценарии за Корпоративна търговска банка (КТБ) се сбъднаха. Вчера БНБ обяви, че поставената под специален надзор финансова институция е натрупала огромни загуби - основно по линия на кредити със съмнителни и липсващи обезпечения, поради което се очертавали обезценки в размер на 4.2 млрд. лева. Това означава колосална капиталова дупка и силно намалява шансовете КТБ да бъде оздравена. БНБ съобщи, че ще прати разкритията в прокуратурата. Финансисти вчера коментираха, че дори и след тези новини е по-добре да се опита спасителен план, защото фалитът на КТБ може да нанесе щети на цялата икономика, далеч по-големи от установената "дупка" от над 4 млрд. лева.

Под предлог, че ще сезира обвинението, централната банка не публикува очакваните доклади от квестори и одиторите от АФА, "Делойт одит" ООД и "Ърнст енд Янг одит", а само извадки от документите, придружени с разяснения за масовата публика. Според заключенията шефовете на КТБ са отпусkali необезпечени заеми на кухи фирми, използвали са "необичайни за банковата система порочни бизнес практики чрез сложни операции, прикриващи сделки и трансакции" и са подавали недостоверни и подвеждащи отчети пред "Банков надзор". Всичко това обаче означава, че "Банков надзор" и ръководството на централната банка са проспали колосални безобразия в четвъртата по големина банка в България. Освен това излиза, че от ДАНС и специално от финансовото разузнаване полза няма, след като е възможно една банка да се източва по толкова безочлив начин.

От преразказа на БНБ се разбира, че огромните обезценки по кредитите в КТБ са направени по нова методика. По старата, прилагана от отстранените директори, обезценките са само 146 млн. лева. Голяма част от заемите всъщност са били обслужвани и просрочията са натрупани след затварянето на КТБ. За БНБ не са ясни източниците на погасяване. Само 13% от заемите в кредитния портфейл имат валидни обезпечения, твърди още БНБ. Ръководителите ѝ обещава да

внесат още в първия работен ден на 43-тото НС обобщена информация за събитията и всички взети решения от 20 юни насам. "Преструктурирането или оздравяването на банката са възможни, ако парламентът реши да приеме изменение и допълнения на действащото законодателство, включително и по отношение на ресурсното обезпечаване", пише БНБ.

След лошите данни, оповестени от централната банка, очакванията са, че най-вероятно лицензът на КТБ ще бъде отнет и ще започне процедура по обявяването ѝ в несъстоятелност. По закон, ако капиталът на банката е "изяден" от загуби, т.е. отрицателен, БНБ е длъжна да ѝ вземе лиценз до 5 дни след осчетоводяването на загубата, а до 20 дни след това трябва да започне изплащането на гарантираните депозити. БНБ е възложила на квесторите да извършат осчетоводяването до 31 октомври. "Така че, ако дупката в КТБ не бъде запълнена до 5 ноември, това ще е краят", обясни икономистът Георги Ангелов. Според него едва ли ще се намерят инвеститори, които за броени дни да извадят над 4 млрд. лв. Държавата също няма как да осигури помощ в такива размери.

Ден по-рано стана ясно, че Оманският фонд е заявил интерес за оздравяването ѝ заедно с австрийския фонд ЕПИК и нов партньор - "Джемкорп". От Оманския фонд настояха в рамките на тази седмица да се проведе среща с БНБ и незабавно да се вземат мерки, за да се запазят активите на КТБ и дъщерните ѝ дружества. Не е ясно дали след оповестените данни потенциалните инвеститори биха участвали в оздравяването.

ОТЗИВИ

Христина Вучева, бивш министър на финансите, пред "Дарик":

Не само вложители или заинтересовани кръгове, цялото ни общество ще загуби, ако банката се ликвидира. Ще е много по-добре, ако банката се възстанови - дори при тази ситуация, ако капиталът ѝ бъде увеличен с нови акции, които да се притежават от Фонда за гарантиране на депозитите. Но да се изправи финансовият министър, да заяви на хората, че това е една държавна банка, която ще работи както трябва, и мисля, че при съответните лихви хората няма да си теглят парите. Загубите при този вариант ще бъдат много по-малки, отколкото при една ликвидация. При фалит на КТБ ще има скок на лихвите по заемите заради увеличения риск.

Красимир Ангарски, финансист, по БНТ:

Не може да няма престъпление при такива големи обезценки. Престъплението трябва да се търси в подправените отчети, които са депозирани в БНБ. Това е било правено през годините и си е чисто престъпление. Тук вече стои въпросът къде са били контролните органи през тези години. Банковият надзор е в задълженията на БНБ - да надзирава, да прави проверки, да сравнява, и банковият надзор също има вина, че се е поддал на тази заблуда. БНБ е длъжна да предложи оздравителна процедура. Дали ще е успешна, не е ясно отсега. Най-малкото, което може и е длъжна да направи, е да покани хора, които имат интерес. Това, че няма обезпечение, не значи, че кредитът не се обслужва. Решаващи ще бъдат конкретните анализи дали може да се изготви такава програма за оздравяване.

Депутатът от БСП Георги Кадиев във "Фейсбук":

Четейки този доклад, се чудя за какво ни е БНБ, като е пропуснала такава голяма риба през мрежата. Съжалявам, че омаскариха 135-годишна институция, основен стълб в държавата. Те ще си отидат и дано да е скоро, и дано да е завинаги. Но след тях години ще трябва да се гради ново доверие в централната банка.

Финансистът Емил Хърсев пред БНТ:

Въпросите 4.222 млрд. лв. от доклада на одиторите на КТБ не са реални липси, а необходима обезценка. Тези средства не липсват напълно от финансовата институция, а в нейния баланс е записана една тяхна стойност, а на практика тя е пониска. Ако наистина е вярно, че обезпечението по кредитите в КТБ е в размер на 13%, мястото на доклада за банката е право в прокуратурата. Но както преди се говореше, че има изнасяни пари с чували, а после се оказа, че това не е вярно, така може и одиторите да не са разгледали всички досиета за обезпечения. При тези числа от одита на КТБ няма шанс за оздравяване на банката, но все пак това е само преценката на одиторите.

Тихомир Безлов, Център за изследване на демокрацията, пред "Фокус":

Сбъднаха се най-лошите прогнози за КТБ. Отначало се говореше за дупка от 2-3 млрд. лева, а излезе, че тя е в най-лошите очертания. На първо място е въпросът какво ще се прави с гарантираните депозити. Проблемът е сериозен, защото продължаваме да сме в политическа неопределеност. Отделен проблем е дали новото правителство ще се съгласи на по-различен вариант от това да фалира банката. Друг важен въпрос е недостигът на средства във Фонда за гарантиране на депозитите. Дори фондът напълно да се изпразни, пак трябва допълнителни 1.6 млрд. лева. В същото време не може да се позволи фондът да е напълно празен. Трябва да се види как точно ще се реагира и дали другите големи банки ще участват в съвместен, договорен с БНБ подход.

✓ Само с вдигане на социалните осигуровки не става, трябва и реформа

Без да се запустат пробойните в осигурителната система, дефицит винаги ще има

Вдигането на осигуровките за безработица и пенсия би имало същия ефект върху осигурителната система, както наливането на вода в пробита каца. Може да позапълни хроничния дефицит, но няма да реши проблема, защото очевидно няма как течовете да спрат от само себе си. Вместо да запустат пробойните, което беше голямото очакване от консултативния съвет към служебния социален министър Йордан Христосков, експертите тръгнаха от най-лесното - ръст на осигуровките и драстично увеличение на максималния осигурителен доход. А окончателно решение за слабите места на осигурителната система - общоизвестни и признати отдавна, не се предлага.

Няма как да е убедително предложението за вдигане на осигуровките за работници и работодатели, след като проблемът с инвалидните пенсии не е решен, социалните плащания, които нямат общо с осигурителния принос на всеки, не са извадени от НОИ, а някои привилегирани групи могат да се пенсионират на 45 г. с високи пенсии и да продължат да работят, докато тежестта на пенсионната реформа се понася основно от хората в трета категория. И понеже те не излизат да протестира, възрастта за жените за излизане в пенсия се е увеличила с 5 години и 8 месеца от началото на

реформата през 2000 г., а военни и полицаи продължават да стопират всяко намерение за ограничение на ранното им пенсиониране с протести и заплахи. В този дисбаланс катастрофират принципите за справедливост и равнопоставеност между всички, които плащат сметката. Данните показват, че дефицитът в осигурителната система вече стига 53% - тоест повече от половината от парите за пенсии и обезщетения не идват от осигуровките, а от данъците ни. Според експерти обаче, ако се извадят социалните плащания от НОИ, то дефицитът реално ще е по-малък.

Ударът с идеите за сериозно увеличение на осигурителната тежест на някои от най-коректните платци на общественото осигуряване е поднесен без излишна дипломатичност - заедно с графици, които карат всеки в активна възраст да се пита дали някога въобще ще види пенсия. Въпреки че работата на съвета явно е толкова неблагодарна, че никой освен Христосков не коментира предложенията му и никой не говори за консенсус, експертите са на едно мнение по един ключов въпрос - че неизбежно възрастта за пенсия трябва да стигне поне 65 г. и за мъжете, и за жените.

В същото време и дума не се отваря за пресичане на злоупотребите с инвалидните пенсии. Вариантите обаче не бяха официално представени от Христосков с мотива, че предвиждали промени в други закони като този за здравето. Но това е един от първите проблеми пред осигурителната система, затова отлагането му не е убедително и няма как да върне доверието на плащащите реално осигуровки в системата. Още повече, когато за пръв път заговори за увеличение на осигуровки, вицепремиерът обещавахе и намаляване на разходите в системата.

Вдигането на осигуровките според разчетите би донесло допълнителни близо 450 млн. лв. само за 2015 г. в бюджета на НОИ. Според експерти от съвета обаче, ако се пресекат злоупотребите само с инвалидните пенсии, които се оценяват на около 20% от всичките близо 500 хил. такива пенсии, то в бюджета на НОИ биха останали около 300 млн. лв. Това е пример как преди да се бръкне в джоба на хората, първо трябва да се оптимизира системата. Така и доверието на плащащите осигуровки би се повишило. Вместо това в презентацията директно се посочва, че при по-рязка стъпка на увеличение на условията за пенсиониране има риск от заобикаляне на строгите критерии чрез инвалидна пенсия.

Докладът на консултативния съвет е изчерпателен на разчети, прогнози и сметки. С едно очебийно изключение. Липсва анализ как увеличението на осигурителната тежест се отразява върху заетостта и конкурентоспособността на фирмите. Тук бизнесът от години е категоричен, че всяко повишаване на осигуровки води до съкращения. Вицепремиерът Йордан Христосков обаче смята, че това не е така. По този въпрос експертите са откровени - признава се, че чрез по-ниски разходи за труд се постига по-висока конкурентоспособност, по-добра събираемост на осигурителните вноски, намаляване на сивата икономика, повече работни места и повече чуждестранни инвестиции. По отношение на събираемостта в доклада има сериозен дефицит - при 1.2 млрд. лв. несъбрани осигуровки по неофициална информация тук има сериозен резерв за повишаване на приходите. При идеите обаче няма нищо ново - предлага се отново да се въведе наказателна отговорност за избягване плащането на осигуровки, което ще повиши събираемостта с "минимум 5 процентни пункта", глоби за невнасяне на осигуровки и 10-годишна давност на просрочените задължения.

На този фон предложението за драстичен ръст на максималния осигурителен доход е още по-необосновано. Искането да се обвърже с минималната заплата, с мотива, че така е било някога (до 2003 г.). След като правителството на ГЕРБ отвързваше всякакви плащания от минималната работна заплата, сега отново се предлага тя да влияе в определянето на максималния осигурителен доход. Всъщност това не е нова идея - и преди се е предлагало от експерти да има подобна връзка. Големият проблем е, че минималната заплата у нас се определя изцяло по политически и популистски подбуди. Смущаващо е, че като се иска да се обвърже с нея максималният доход, не се предлага и отдавна прокламираният механизъм с ясни критерии за определяне минималното възнаграждение в страната. Така минималната заплата би се актуализирала автоматично всяка година на базата на формулата, а не според това кой е на власт. Освен признатия вече риск изчисленият нетен ефект от подобна мярка поставя под съмнение икономическата ѝ обосновка - като се премерят ползите и разходите на държавата за максималната пенсия, за обезщетение и за осигуровките, плащани от хазната, то чисто остават за НОИ по-малко от 8 млн. лв., което е капка в океан. А едва ли общественото осигуряване може да си позволи да загуби още от доверието на най-платежеспособната си група.

Огромна проблем в системата остава и ранното пенсиониране на служителите в специалните ведомства, за което не се предлага решение. Абсолютно безпринципно отменената от БСП минимална възраст за военните за тази година води до 71% ръст на новите пенсионери от системата на МВР, правосъдното и военното министерство. Сега щом се заговори за въвеждане на възраст за пенсия, те отново скочиха. Това доведе до отстъпка в идеите на министъра, който предложи да има преходен период до 5 години. Диференцираната възраст за пенсия според длъжността е повече от справедлива, защото полицаите на улицата и чиновникът в министерството следва да се пенсионират на различни години. Въпросът е, че ако се стигне до споразумение за отсрочката за въвеждане на възрастта, няма никаква гаранция, че след пет години полицаите пак няма да протестират, за да бранят ранното си пенсиониране. Ограничаването му е без алтернатива и това се налага и заради постоянните препоръки на Европейската комисия страната ни да предприеме мерки за ограничаване на ранното пенсиониране.

Фактите също говорят в подкрепа на това - повече от половината от пенсионираните от специалните ведомства продължават да работят. През 2011 г. и през 2012 г. 61% от новите пенсионери от МО, МВР и МП са вземали едновременно пенсия и заплата. А средната възраст за пенсиониране е около 50 г. И понеже се сравняваме постоянно с Европа, справка на социалното министерство показва, че в много малка част от европейските страни няма минимална възраст за пенсиониране на военни и полицаи (Дания и Литва са като нас), а в не една държава тези хора се пенсионират по общите условия.

Тази уклончивост и готовност за отлагане се забелязва и при другите заявки за ограничаване на разходи. Докато при осигурителната тежест за трета категория докладът е категоричен - увеличение на две стъпки, от 2015 и от 2019 г., - то при друга отдавна желана мярка - държавните служители най-сетне да поемат личните си осигуровки - щедро се дава хоризонт за изпълнение 2015 или 2016 г. Една от най-мразените черти на българската осигурителна система също няма

изглед да бъде премахната - таванът на пенсиите, за който единственото допускане е, че може да се повиши на 40% от максималния осигурителен доход. И в края на краищата, като бяга от поемане на отговорност за ограничаване на привилегии за сметка на драстични мерки към коректните платци, консултативният съвет рискува работата му да остане там, където се намира в момента - в безвластието, неприпозната даже от лишения от сериозна политическа отговорност служебен кабинет.

[Вестник Монитор](#)

✓ Продължителността на живот расте, но изостава с над 5 г. спрямо Европа

Топим се до 6,3 млн. през 2035-а

Столетниците ще се увеличават с по 20 всяка година

Нацията ни се топи с по 40 000 души всяка година, показват данни на НСИ. Според прогнозите през 2020 година населението ни ще падне под 7 000 000, а през 2035 година в България ще живеят 6 335 938 души. Причините за спада в броя на българите са ниската раждаемост, високата смъртност и емиграцията.

„Налице са и някои положителни тенденции. Средната продължителност на живота нараства. Но България все още е далеч от средните показатели за страните от ЕС“, заяви доц. Елица Димитрова от Института за изследване на населението и човека към БАН пред „Фокус“. В края на миналата година средната продължителност на живот на българите е била 74,5 години, докато в Западна Европа – 80,3 години. Това означава, че нашенците живеят средно с 5,8 години по-малко.

Освен че се топи, населението на страната ни

прогресивно

застарява

В края на миналата година средната възраст на българите е била 43 години, докато в останалите страни членки на ЕС тя е била 41,9 години. По този показател страната ни се нарежда на средните нива, като най-младо е населението в Ирландия, където средната възраст на жителите е 35,5 годни, а най-възрастно е в Италия и Испания – 46 годни.

Повечето европейски страни борят застаряването на населението си със социални мерки, насочени към младите семейства. „Най-ефективен е моделът на скандинавските държави, където се преразпределят

значителни

средства

за подпомагане и стимулиране на семействата, за да могат те да имат повече деца“, допълни доц. Елица Димитрова.

Както „Монитор“ писа, според данни на Евростат през миналата година у нас най-много младежи е имало в Сливен и Бургас, където децата до 14 години са съответно 17% и 15% от местните жители. На другия полюс са Видин и Габрово, където всеки втори е пенсионер.

Според статистиката след 7 години пенсионерите в България ще са над 1,5 млн., а децата до 14 годни - близо 980 000.

През 2035 годни обаче възрастните ще са два пъти повече от децата. Прогнозите на НСИ сочат още, че през 2015 година столетниците у нас ще са 166, а през следващите години броят им ще се увеличава минимум с по 20 души на година.

[investor.bg](#)

✓ Водят се разговори между БНБ и Оманския фонд за оздравяването на КТБ

Инвеститорите искат да знаят каква помощ е готова да предостави държавата

Водят се разговори между Българската народна банка (БНБ) и Оманския фонд за възможността за оздравяването на Корпоративна търговска банка (КТБ).

Инвеститорите обаче желаят да научат каква помощ могат да очакват от държавата, разкриват вътрешни източници от БНБ. От централната банка коментираха, че предоставянето на държавна помощ е в правомощията на министъра на финансите.

Сега предстои осчетоводяването на изготвените от квесторите в КТБ оценки в доклада на одиторите, като до 31 октомври квесторите трябва да представят в БНБ и съответните надзорни отчети, необходими за вземане на решенията, предвидени в Закона за кредитните институции.

Законовата процедура при поставянето на банката под специален надзор предвижда, че окончателното решение за съдбата на КТБ ще бъде взето до 20 ноември. От БНБ коментираха, че според действащото българско законодателство, ако не бъдат заявени инвестиционни намерения за спасяване на КТБ, банката ще трябва да бъде обявена в несъстоятелност.

По-рано през деня централната банка публикува резултатите от одитите на КТБ, които сочат, че дупката в капитала на банката възлиза на 4,2 млрд. лева.

✓ Увеличават парите за три национални програми за заетост с близо 3,6 млн. лв.

Парите са от преразпределение в Националния план за действие по заетостта

Средствата по три национални програми се увеличават с близо 3,6 млн. лева. Парите са за националните програми „Сигурност“, „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и „Старт на кариерата“, съобщават от социалното министерство.

Това стана ясно от проведеното днес в министерството заседание на Националния съвет за насърчаване на заетостта (НСЗ).

Допълнителната сума е осигурена от преразпределение на средства в Националния план за действие по заетостта през 2014 г. Съгласуваната от Съвета промяна се утвърждава със заповед на министъра на труда и социалната политика.

Средствата по национална програма „Сигурност“ се увеличават с 1,3 млн. лева, за да се осигурят възнагражденията на наетите близо 5 хил. работници за месец октомври тази година.

Бюджетът на „От социални помощи към осигуряване на заетост“ ще се повиши с 2,2 млн. лева. С тази сума ще се запази заетостта на 975 лица, наети в трайни дейности по програмата, и за включване при необходимост във временна заетост на хора в аварийни дейности.

Допълнителните средства за „Старт на кариерата“ са в размер на 83 хиляди лева. По програмата през декември в публичната администрация ще започнат работа около 1400 младежи.

✓ Богданов: И при спасяването, и при фалирането на КТБ ще има разходи за бюджета

Трябва да се вземе политическо решение кой вариант ще бъде по-малкото зло за държавата, смята икономистът Лъчезар Богданов

Ситуацията с КТБ ще доведе до нови разходи за държавния бюджет, независимо коя хипотеза се реализира - спасяване на банката или ликвидация.

Важното в случая е да се вземе политическо решение кой сценарий би бил по-малко лош за държавата, коментира за БТА икономистът Лъчезар Богданов, управляващ съдружник в Индъстри Уоч.

Според българското законодателство не може да съществува банка, чиито загуби надхвърлят собствения ѝ капитал, както е в случая с КТБ. При този вариант, ако спешно не се намери инвеститор, който да влее пари, то банката трябва да бъде обявена в несъстоятелност, посочи Богданов.

Другият вариант - спасяването на банката от държавата, е приложим при наличието на две хипотези - когато функционирането на банката е толкова важно за икономиката на страната, че спасяването ѝ би довело до сериозни икономически последици или когато спасяването на банката ще излезе по-евтино, отколкото нейната ликвидация, при която трябва да се изплатят всички гарантирани по закон депозити, отбеляза Богданов.

И в двата случая обаче решението за това се взема отчасти на сяпо, тъй като в крайна сметка се създава риск от създаване на несигурност. Според Богданов, този риск трябва да бъде поет от политиците. Те трябва да вземат решение след внимателно проучване на двете възможни хипотези и какво би се случило в единия и в другия случай.

При всички положения обаче разходи за държавния бюджет ще има. В единия случай ще се инвестират държавни средства за спасяване на банката, докато в другия държавните предприятия или административни структури, които са имали депозити над размера на гарантираните влогове, също ще искат помощ от държавата, прогнозира Богданов.